

Memo

Aan

Dagelijks Bestuur AGV

Datum

18 maart 2025

Contactpersoon

Ons kenmerk

25.005879

Onderwerp

Leggerwijziging V289, V292 en V362

Kernboodschap

De legger en de werkingsgebieden voor de dijktrajecten V289, V292 en V362 wordt aangepast. Zo wordt voldaan aan veiligheidsnormen zonder dat werkzaamheden nodig zijn. Delen van de dijktrajecten V289 (0-492 m) en V292 (366-926 m) worden afgewaardeerd van regionale naar overige keringen. Het dijktraject V362 wordt opgewaardeerd van een overige naar een regionale kering met veiligheidsklasse IV. Voor de ligging van de dijktrajecten, zie figuur 1. Met deze wijziging wordt een groter gebied beschermd door een regionale kering, verbetert de beheersituatie en besparen we maatschappelijke kosten.

Deze memo licht de voorgestelde wijziging toe en beschrijft de gevolgen ervan. Na definitieve vaststelling van de legger- en werkingsgebieden wijziging door het dagelijks bestuur neemt het waterschap de nieuwe ligging van de regionale waterkering op in de Legger Waterkeringen.

Leeswijzer

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding, het doel en het projectgebied.
- Hoofdstuk 2 gaat in op de veiligheidsnormen en de veiligheidsopgave.
- Hoofdstuk 3 licht de maatregelen toe, met het voorkeursalternatief en de afgevalen variant.
- Hoofdstuk 4 legt uit hoe de leggerwijziging wordt uitgevoerd.
- Hoofdstuk 5 licht toe welke participatiemogelijkheden er zijn.

Figuur 1. Projectgebied met dijktrajecten V289, V292 en V362

Memo

1 Inleiding

Datum
18 maart 2025

1.1 Aanleiding en doel

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
2 van 12

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (hierna: het waterschap) beheert het dijktraject 'Bergseweg' (V289). Uit de toetsing blijkt dat metrerings 0-500 van dijktraject V289 niet aan de veiligheidsnormen voldoet [Lit. 1]. Er is geen direct gevaar voor de veiligheid, maar om aan de veiligheidsnormen te voldoen moeten dijkverbeteringsmaatregelen plaatsvinden. Het waterschap heeft de zorgplicht om de dijken te verbeteren, zodat deze weer aan de veiligheidsnormen voldoen. Waternet voert de dijkverbetering uit in opdracht van het waterschap. Het doel van het project is de dijk weer aan de veiligheidseisen te laten voldoen.

1.2 Assetmanagement afweging

Er zijn alternatieven mogelijk om de waterveiligheid te verbeteren tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten. Onze voorkeur om de legger administratief te wijzigen wordt toegelicht in deze memo. Dit heeft minimale impact op de omgeving.

1.3 Projectgebied

Het dijktraject Bergseweg (V289) metrerings 0-492 ligt in de gemeente Stichtse Vecht, provincie Utrecht. Deze dijk beschermt het achterland van Vreeland Oost en de polder Dorssewaard tegen het hoogwater uit de Vecht. Figuur 1 geeft het projectgebied weer, inclusief de aangrenzende dijktrajecten V292 (metrerings 366-926) en het gehele dijktraject V362 (metrerings 0-440). Deze delen liggen ook in gemeente Stichtse Vecht, provincie Utrecht. Zie de bijlage A voor foto's van de dijktrajecten.

- V289: Ligt op particuliere percelen en langs een tussenboezem. Er staan opstallen, bomen, struiken en een woning op de kering.
- V362: Loopt over een openbare weg door het dorp Vreeland met woningen, horeca en een kerk direct langs het dijktraject. Het dijklichaam ligt deels op gemeentelijke, provinciale en particuliere gronden.
- V292: Loopt over de provinciale weg N201, langs een watergang door een bosje en sluit aan op de kering V289. Het dijklichaam ligt deels op gronden van waterschap, gemeente, provincie en particuliere percelen.

2 Dijkverbeteringsopgave

2.1 Veiligheidsnormen

Het dijktraject Bergseweg V289 is een regionale kering en heeft veiligheidsklasse III, wat betekent dat de dijk bestand moet zijn tegen hoogwater dat gemiddeld eens in de 100 jaar voorkomt. Deze veiligheidsklasse is afhankelijk van het risico op schade bij een dijkdoorbraak. De veiligheidsklasse is vastgelegd in de Omgevingsverordening van de provincie Utrecht. De provincies stellen deze normen vast en zien erop toe dat de waterschappen eraan voldoen.

Dijktraject V292 heeft veiligheidsklasse IV, wat betekent dat de dijk bestand moet zijn tegen hoogwater dat gemiddeld eens in de 300 jaar voorkomt.

Aan dijktraject V362 is op dit moment geen veiligheidsklasse toegewezen omdat het een overige kering is.

Memo

2.2 Veiligheidsopgave

Het dijktraject V289 is beoordeeld op de veiligheidsnormen [Lit. 1]. De dijk voldoet niet en is afgekeurd op de faalmechanismen hoogte en binnenwaartse stabiliteit.

- Metrerings 0-500 is afgekeurd op hoogte.
- Metrerings 0-380 is afgekeurd op binnenwaartse stabiliteit.

Dijktraject V292 voldoet aan de veiligheidsnorm. Er is geen opgave voor dijktraject V292 [Lit. 4]. Dijktraject V362 heeft ook geen veiligheidsopgave.

3 Dijkverbeteringsmaatregelen

Voor de dijkverbetering zijn twee alternatieven onderzocht:

1. Dijktraject V289 verbeteren als regionale kering.
2. Een leggerwijziging waarbij de ligging van overige en regionale keringen wordt aangepast.

Bij de afweging zijn de effecten op waterveiligheid, beheer, uitbreidbaarheid en de omgeving beoordeeld. Het voorkeursalternatief wordt toegelicht in paragraaf 3.1. De afgevalen variant is beschreven in paragraaf 3.2. Hieronder wordt toegelicht wat de legger is en een leggerwijziging inhoudt.

Legger

In een legger legt het waterschap de locatie, vorm, afmeting en constructie van primaire en secundaire (regionale) keringen en kunstwerken vast. De legger is een officieel document dat door het bestuur van het waterschap wordt vastgesteld. Onder de Omgevingswet zijn keringen ook weergegeven als werkingsgebieden bij de Waterschapsverordening. Als de zoneringen van de kering in de legger wijzigen, dan moeten de werkingsgebieden bij de Waterschapsverordening ook worden gewijzigd.

3.1 Voorkeursalternatief: leggerwijziging

De ligging van de regionale waterkering wordt aangepast in de legger om te voldoen aan de veiligheidsnormen:

- Opwaardering: dijktraject V362 wordt opgewaardeerd naar een regionale kering met veiligheidsklasse IV.
 - Metrerings 0-50 wordt een half verholten kering met nieuwe dijkvakcode V362-001.
 - Metrerings 50-65 wordt een waterkerend dijklichaam met nieuwe dijkvakcode V362-002.
 - Metrerings 65-440 wordt een verholten kering met nieuwe dijkvakcode V362-003.
- Afwaardering: delen van de dijktrajecten V289 en V292 worden afgewaardeerd naar een overige kering.
 - Dijktraject V289 metrerings 0-492 met dijkvakcode V289-001 wordt een overige kering.
 - Dijktraject V292 metrerings 366-926 met dijkvakcode V292-001 wordt een overige kering.

3.1.1 Opwaarderen V362

De nieuwe regionale kering V362 ligt op de Bergseweg en de Lindengracht in Vreeland en voldoet aan de hoogte- en stabiliteitseisen, waardoor geen fysieke

Datum
18 maart 2025

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
3 van 12

Memo

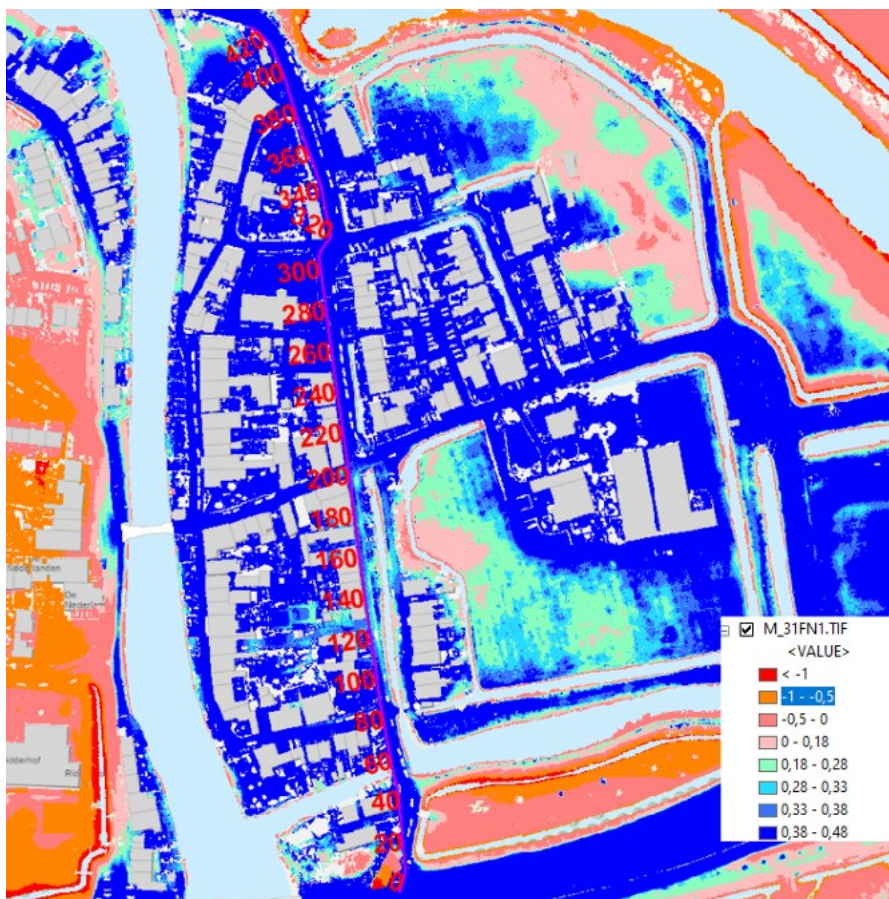
dijkverbeteringswerkzaamheden nodig zijn [Lit. 2]. De kering ligt de komende 30 jaar op hoogte, behalve tussen metrerings 70 en 100 (20 jaar) en tussen metrerings 110 en 200 (10 jaar). Het voorland van de kering ligt de komende 30 jaar wel overal op voldoende hoogte, zie figuur 2 en 3.

Een aandachtspunt voor de nieuwe regionale kering V362 is het opstellen van een sluitingsprotocol voor het gemaal ter hoogte van metrerings 50. Dit gemaal is onderdeel van de kering V362. Aan kunstwerken in regionale keringen worden eisen gesteld. Het gemaal in de kering bij metrerings 50 is getoetst en afgekeurd vanwege het ontbreken van een sluitingsprotocol. Het gemaal voldoet niet aan de eisen voor de betrouwbaarheid van de sluiting [Lit. 3]. Dit gemaal, met een pomp en een overstortschuif, wordt bij calamiteiten handmatig bediend. Het opstellen van het sluitingsprotocol wordt door het team Technische Systemen opgepakt. Dit team onderhoudt en beheert gemalen.

Datum
18 maart 2025

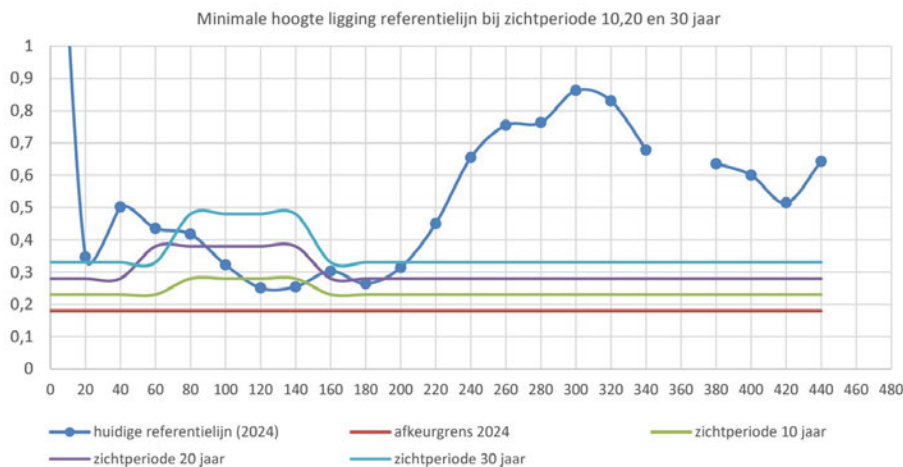
Ons kenmerk
25.005879

Pagina
4 van 12

Figuur 2. Hoogteligging dijktraject V362 op basis van de meest recente AHN4 - metingen (algemene hoogtekaart Nederland, 2020)

Memo

Figuur 3. Minimale hoogteligging referentielijn V362 bij zichtperiode 10, 20 en 30 jaar

Datum
18 maart 2025

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
5 van 12

Onderbouwing leggerwijziging

Waterveiligheid

De leggerwijziging verbetert de waterveiligheid door een groter gebied en daarmee meer inwoners te beschermen met een regionale kering, die met de leggerwijziging dichterbij de boezem ligt in plaats van de huidige locatie langs de binnenpolder/tussenboezem, zie ook figuur 1.

Beheer

De nieuwe regionale kering ligt op de openbare wegen Bergseweg en Lindengracht in Vreeland, waardoor deze goed te beheren en inspecteren is. De kering is makkelijk toegankelijk voor onderhoudsmaterieel.

Uitbreidbaarheid

De kering is goedgekeurd voor hoogte en stabiliteit voor minimaal de komende 10 jaar. Daarnaast ligt het voorland op voldoende hoogte. Toekomstige dijkophogingen kunnen met de gemeente worden opgepakt, waarbij de onderhoudscyclus van de weg en de dijk tegelijk kunnen plaatsvinden.

Een aandachtspunt voor de nieuwe ligging van de regionale kering is de beperkte ruimte voor verbreding of ophoging van de dijk door de bebouwing langs de dijk. De kans dat dergelijke aanpassingen in de toekomst nodig zijn is niet aannemelijk, gezien de hoogte en breedte van het voorland.

Impact op de omgeving

Landschap, natuur en infrastructuur

Er zijn geen fysieke werkzaamheden nodig voor de dijkverbetering en daarmee is er geen impact op het landschap, de natuur en de infrastructuur. Het opstellen van het sluitingsprotocol bij het gemaal heeft ook geen impact op de omgeving.

Bomen

Binnen de kernzone van de nieuwe waterkering V362 staan 86 bomen die getoetst zijn op veiligheid. Één boom heeft aandacht nodig. De boom staat op het buitentalud van een dijk met een zandkern en een houten beschoeiing. Om erosie door golfslag bij calamiteiten te voorkomen, moet de beschoeiing worden geïnspecteerd. Deze

Memo

boom kan worden goedgekeurd bij een goede staat van de beschoeiing doordat de beschoeiing dan voldoende bescherming kan bieden tegen de erosie [Lit. 6].

Datum
18 maart 2025

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
6 van 12

Leggerwijziging

De leggerwijziging leidt naar verwachting niet tot een verdergaande beperking van de bebouwings- en aanwendingsmogelijkheden of waardevermindering van de percelen aan dijktraject V362. Daarnaast blijven de bestaande gemeentelijke bestemmingsplannen van kracht. Eigenaars die menen dat de leggerwijziging hen onevenredig benadeelt, kunnen een verzoek tot nadeelcompensatie indienen bij het waterschap. Zie www.agv.nl/schade.

Door de leggerwijziging worden de werkingsgebieden bij de Waterschapsverordening aangepast. In deze gebieden gelden regels om de dijk te beschermen. Hieraan moet worden voldaan bij een mogelijke vergunningaanvraag. De werkingsgebieden zijn gelijk aan de kern- en beschermingszones en zijn weergegeven in de bijlage B.

Door de leggerwijziging komt er een nieuw leggerprofiel. Een leggerprofiel geeft aan welke grond minimaal nodig is voor een veilige dijk. Eventuele bouw- en graafwerkzaamheden moeten boven dit profiel blijven. Het leggerprofiel biedt nog steeds veel mogelijkheden voor eventuele nieuwe ontwikkelingen, omdat het relatief snel 'afloopt' naar beneden.

Door de leggerwijziging blijven de bestaande beschermingszones op dijktraject V362 grotendeels gelijk. Het dijktraject wordt bijna helemaal een 'verholen' kering. Bij verholene keringen is qua activiteiten volgens de regels van het waterschap meer mogelijk dan bij andere vormen van keringen. Op enkele delen veranderen de afmetingen van beschermingszones. De huidige en nieuwe situatie van de legger bij de dijktraject V362 is weergegeven in de bijlage B.

De kernzone wordt in de nieuwe situatie voor dijktraject V362 circa 7 meter kleiner. De kernzone is de zone waar de strengste regels gelden. De andere beschermingszones blijven ongeveer gelijk. Metreering 50-65 is een uitzondering, hier vergroot de kernzone van circa 10 naar 17 meter. Ook de beschermingszones aan beide zijden van de dijk worden hier groter.

In de oude situatie, waarbij dijktraject V362 een overige kering was, bestond er geen berekend leggerprofiel voor dijktraject V362. Dat hield in dat bij een eventuele vergunningaanvraag met grove, vaak overgedimensioneerde maten moest worden gerekend. In de nieuwe situatie is met de laatste rekeninzichten het leggerprofiel op maat berekend.

3.1.2 Afwaarderen V289 en V292

Voor overige keringen gelden er geen veiligheidsnormen waaraan de kering moet voldoen. Vanuit assetmanagement waterkeringen doen we een risicoafweging voor overige waterkeringen. Deze overige keringen V289 en V292 hebben een laag risico omdat er een voorliggende regionale kering aanwezig is.

3.2 Afgevalen variant: dijktraject V289 verbeteren als regionale kering

Het verbeteren van dijktraject V289 als regionale kering heeft niet de voorkeur om verschillende redenen.

Memo

Datum
18 maart 2025

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
7 van 12

Op dijktraject V289 is een dijkverbetering met grond geen geschikte oplossing, omdat er onvoldoende ruimte beschikbaar is voor taludverflauwing, een steunberm of het verleggen van de teensloot. Het dijktraject ligt op particuliere percelen die grenzen aan andere particuliere percelen, wat de ruimte voor uitbreiding verder beperkt. Daarnaast is de ondergrond zettingsgevoelig door een aanwezige veenlaag, waardoor een benodigde grondophoging extra stabiliteitsrisico's met zich meebrengt [Lit. 5]. De dijk verbeteren met een constructie zoals een stalen damwand heeft niet de voorkeur van het waterschap vanwege onder andere de hoge kosten en de grote milieu-impact van staal.

Daarnaast staan er veel niet-waterkerende objecten op de dijk, zoals bomen en opstallen. Deze worden mogelijk verwijderd voor de werkzaamheden. Verder ligt het dijktraject V289 in een Natuur Netwerk Nederland (NNN) gebied. Mogelijk leiden de werkzaamheden tot effecten op de bestaande landschappelijke- en natuurwaarden.

Deze effecten op de omgeving zijn te voorkomen als de variant met de leggerwijziging wordt gekozen. De variant met leggerwijziging biedt ook voordelen op het gebied van waterveiligheid, het beheer en maatschappelijke kosten.

4 Vervolg leggerwijziging

De leggerwijziging wordt opgenomen in de Legger Waterkeringen. Na definitieve vaststelling van de leggerwijziging door het dagelijks bestuur neemt het waterschap de nieuwe ligging van de regionale waterkering op in de Legger Waterkeringen. Naast de nieuwe ligging van de regionale en overige waterkeringen, is in deze memo ook een nieuw bijbehorend leggerprofiel opgenomen, waaraan de kering moet voldoen.

5 Participatie

Na het voornemen tot leggerwijziging en wijziging werkingsgebieden door het bestuur ligt het ontwerp-besluit zes weken ter inzage. Belanghebbenden kunnen in deze periode hun zienswijze indienen. Dit kan leiden tot aanpassingen in het besluit (en/of de bijbehorende stukken). Na verwerking van eventuele zienswijzen wordt de leggerwijziging opnieuw vastgesteld door het bestuur en bekendgemaakt door middel van een advertentie. Tegen het besluit tot wijzigen van de legger kan geen beroep worden ingesteld, voor zover de onderhoudsplicht niet wijzigt. Dat is bij dit besluit niet het geval.

Memo

Literatuur

Datum

18 maart 2025

Ons kenmerk

25.005879

Pagina

8 van 12

1. Geotechnisch rapport Scopebepaling Bergseweg – V289, Waternet, 20 maart 2020, Corsanummer: 20.009681
2. Versterkingsadvies V362, Waternet, 5 juli 2024, Corsanummer: 24.012982
3. Rapportage Toetsing op Veiligheid, gemaal Lindengracht (kunstwerk), Waternet, 5 juli 2024, Corsanummer: 24.012911
4. Scopebepaling Boslaan V292, Waternet, 18 december 2020, Corsanummer: 20.035712
5. Versterkingsadvies V289, Waternet, 11 juli 2024, Corsanummer 24.012909
6. Bomentoets Lindengracht V362, 22 januari 2025, Corsanummer 24.017142

Memo

Bijlagen

Bijlage A – impressies dijktrajecten

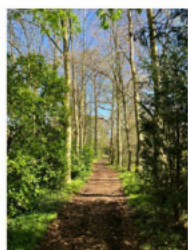
Bron: Google Maps en GeoWeb Watersysteem Waternet.

Datum
18 maart 2025

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
9 van 12

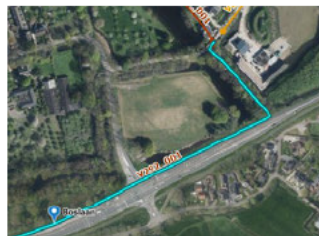
Impressie dijktraject V289

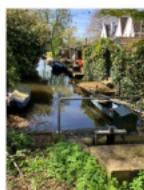
Classificatie: Intern

Impressie dijktraject v292

Impressie dijktraject V362

Classificatie: Intern

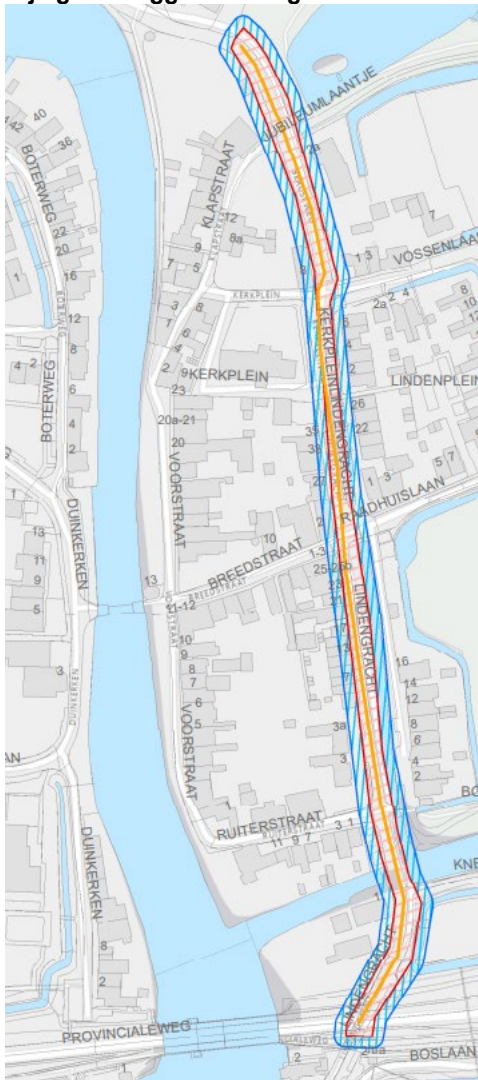
Memo

Bijlage B - leggerzoneringen

Datum
18 maart 2025

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
10 van 12

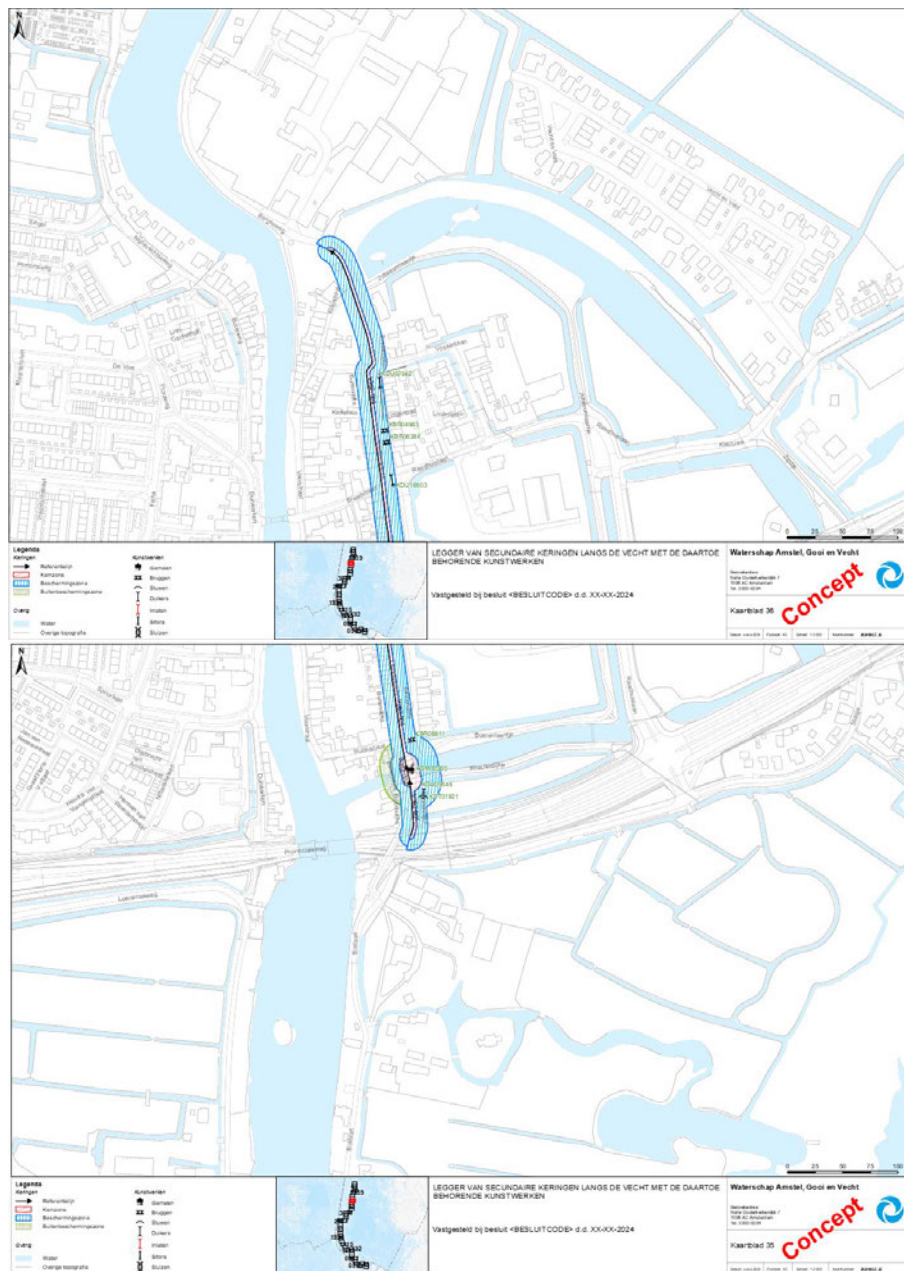
Figuur 4. Huidige situatie: leggerzoneringen V362 als overige kering

Memo

Datum
18 maart 2025

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
11 van 12

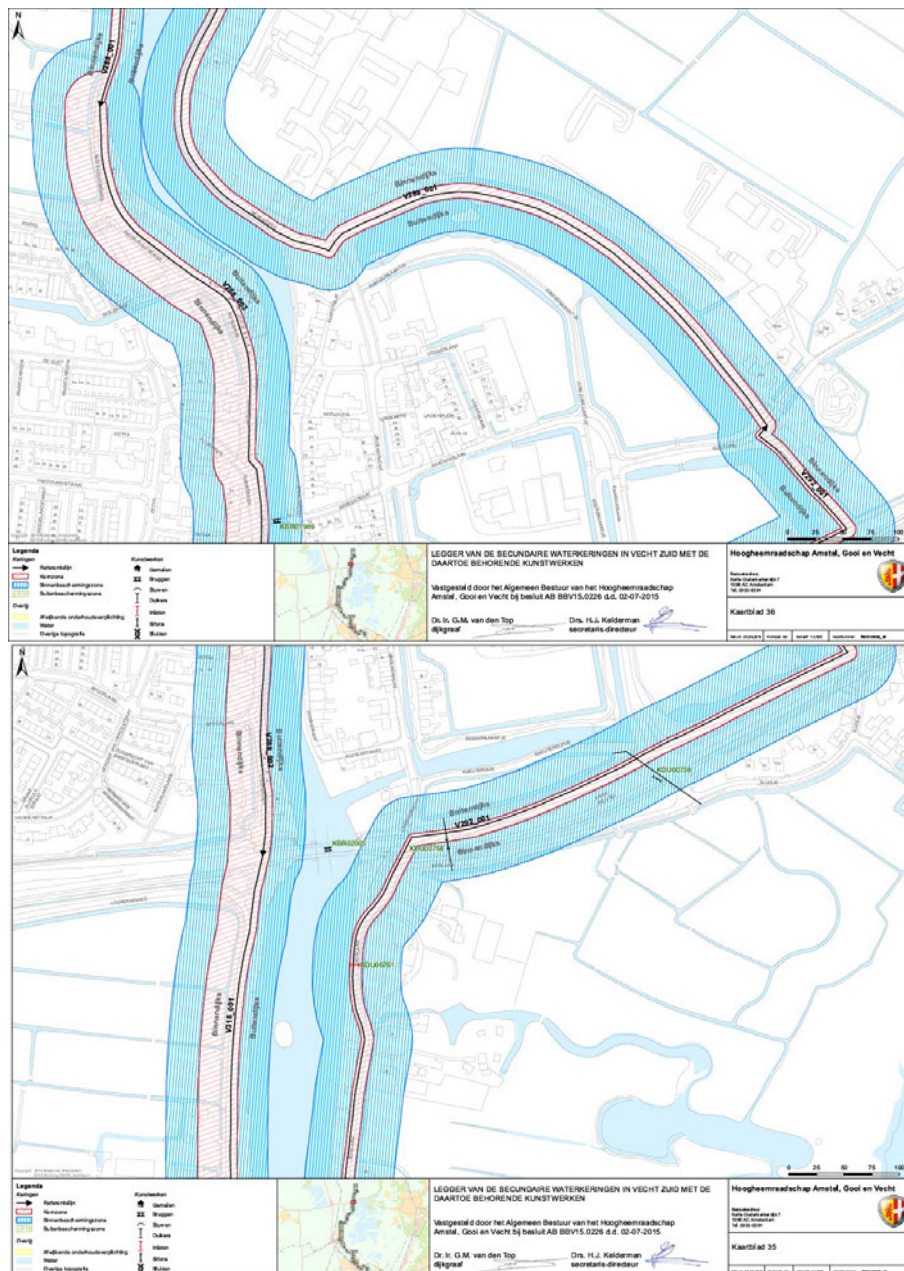
Figuur 5. Toekomstige situatie: leggerzoneringen V362 als regionale kering

Memo

Datum
18 maart 2025

Ons kenmerk
25.005879

Pagina
12 van 12

Figuur 6. Huidige situatie: legerzoneringen V289 en V292 als regionale kering